

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

DECRET Nr. 481
din 20 decembrie 1971

pentru aderarea Republicii Socialiste România la Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare

Publicat în: Buletinul Oficial Nr. 10 din 28 ianuarie 1972

EXPUNERE DE MOTIVE

În anul 1963 a fost adoptată, în cadrul Conferinței de codificare a dreptului consular, convocată de O.N.U., Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare. La această convenție au devenit părți pînă în prezent 44 de state. Convenția a intrat în vigoare la 19 martie 1967.

Convenția de la Viena reglementează, în principal, modul de stabilire și întreținere a relațiilor consulare, înființarea oficiilor consulare, numirea și admiterea șefilor oficiilor consulare și a membrilor acestor oficii, precum și funcțiile consulare, privilegiile și imunitățile consulare.

Dispozițiile Convenției de la Viena codifică și consacră normele generale admise în practica internațională în domeniul relațiilor consulare. Aceste norme oferă un cadru pentru încheierea convențiilor bilaterale consulare între țări. Convenția reprezintă pentru România un instrument juridic corespunzător promovării relațiilor consulare cu statele părți la convenție, cu care țara noastră nu a încheiat pînă în prezent convenții bilaterale.

Între dispozițiile convențiilor consulare încheiate de țara noastră și dispozițiile legislației române în vigoare, pe de o parte, și prevederile Convenției de la Viena cu privire la relațiile consulare, pe de altă parte, nu există contradicții.

Prevederile Convenției de la Viena sînt în concordanță cu principiile fundamentale ale suveranității statelor și egalității lor în drepturi, neamestecului în treburile interne ale altor state. Aceste principii stau la baza stabilirii relațiilor consulare, a exercitării funcțiilor consulare și a beneficiului privilegiilor și imunității consulare.

În vederea aderării Republicii Socialiste România la convenția sus-menționată s-a emis alăturatul decret, care dispune totodată ca la depunerea instrumentului de aderare să se declare că spre deosebire de cele prevăzute în articolele 74 și 76 ale convenției, tratatele ale căror obiect și scop interesează comunitatea internațională în ansamblul său trebuie să fie deschise participării universale.

Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România decretează:

Art. 1 - Republica Socialistă România aderă la Convenția de la Viena cu privire la relațiile consulare, întocmită la 24 aprilie 1963.

Art. 2 - La depunerea instrumentului de aderare la convenția menționată la articolul 1, se va face o declarație cu următorul conținut:

"Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România consideră că prevederile articolelor 74 și 76 nu sînt în concordanță cu principiul conform căruia tratatele internaționale multilaterale al căror obiect și scop interesează comunitatea internațională în ansamblul

său trebuie să fie deschise participării universale".

CONVENȚIA DE LA VIENA cu privire la relațiile consulare (24 aprilie 1963)*

* Traducere.

Statele părți la prezenta convenție, amintind că, dintr-o epocă îndepărtată, între popoare s-au stabilit relații consulare, conștiente de scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite privind egalitatea suverană a statelor, menținerea păcii și a securității internaționale și dezvoltarea relațiilor amicale între națiuni,

ținând seama de faptul că Conferința Națiunilor Unite asupra relațiilor și imunităților diplomatice a adoptat Convenția de la Viena cu privire la relațiile diplomatice care a fost deschisă pentru semnare la 18 aprilie 1961,

convinse că o convenție internațională asupra relațiilor, privilegiilor și imunităților consulare va contribui, de asemenea, la favorizarea relațiilor de prietenie între țări, indiferent de diversitatea regimurilor lor constituționale și sociale,

convinse că aceste privilegii și imunități au ca scop nu favorizarea unor persoane, ci asigurarea îndeplinirii eficiente a funcțiilor lor de către organele consulare, în numele statelor lor,

afirmând că regulile dreptului internațional cutumiar vor continua să reglementeze problemele care n-au fost prevăzute în mod expres în dispozițiile prezentei convenții, au convenit asupra celor ce urmează:

Art. 1 - Definiții

1. În prezenta convenție, expresiile următoare se înțeleg așa cum se precizează mai jos:

- a) prin expresia "post consular" se înțelege orice consulat general, consulat, viceconsulat sau agenție consulară;
- b) prin expresia "circumscripție consulară" se înțelege teritoriul atribuit unui post consular pentru exercitarea funcțiilor consulare;
- c) prin expresia "șef de post consular" se înțelege persoana însărcinată să acționeze în această calitate;
- d) prin expresia "funcționar consular" se înțelege orice persoană, inclusiv șeful de post consular, însărcinat în această calitate cu exercitarea funcțiilor consulare;
- e) prin expresia "angajat consular" se înțelege orice persoană angajată în serviciile administrative sau tehnice ale unui post consular;
- f) prin expresia "membru al personalului de serviciu" se înțelege orice persoană afectată serviciului casnic al unui post consular;
- g) prin expresia "membrii postului consular" se înțelege funcționarii consulari, angajații consulari și membrii personalului de serviciu;
- h) prin expresia "membrii personalului consular" se înțelege funcționarii consulari, cu excepția șefului postului consular, angajații consulari și membrii personalului de serviciu;
- i) prin expresia "membru al personalului particular" se înțelege o persoană folosită în mod exclusiv în serviciul particular al unui membru al postului consular;
- j) prin expresia "localuri consulare" se înțelege clădirile sau părțile de clădiri și terenul

aferent care, indiferent în a cui proprietate se află, sînt folosite exclusiv pentru postul consular;

k) expresia "arhive consulare" cuprinde toate hîrțile documentele, corespondența, cărțile, filmele, benzile de magnetofon și registrele postului consular, precum și materialul de cifru, fișierele și mobilierul destinate să le protejeze și să le păstreze.

2. Există două categorii de funcționari consulari: funcționari consulari de carieră și funcționari consulari onorifici. Dispozițiile capitolului II al prezentei convenții se aplică posturilor consulare conduse de funcționari consulari de carieră; dispozițiile capitolului III se aplică posturilor consulare conduse de funcționari consulari onorifici.

3. Situația specială a membrilor consulatului care sînt cetățeni sau rezidenți permanenți ai statului de reședință este reglementată de art. 71 al prezentei convenții.

Cap. I

Relațiile consulare în general

Secțiunea I

Stabilirea și conducerea relațiilor consulare

Art. 2 - Stabilirea relațiilor consulare

1. Stabilirea relațiilor consulare între state se face prin consimțămînt reciproc.
2. Consimțămîntul dat pentru stabilirea de relații diplomatice între două state implică, dacă nu există o indicație contrară, consimțămîntul pentru stabilirea de relații consulare.
3. Ruperea relațiilor diplomatice nu atrage după sine ipso facto ruperea relațiilor consulare.

Art. 3 - Exercițarea funcțiilor consulare

Funcțiile consulare sînt exercitate de către posturile consulare. Ele sînt exercitate, de asemenea, de misiunile diplomatice, în conformitate cu prevederile prezentei convenții.

Art. 4 - Stabilirea unui post consular

1. Un post consular nu poate fi stabilit pe teritoriul statului de reședință decît cu consimțămîntul acestui stat.
2. Sediul postului consular, rangul și circumscripția sa sînt fixate de către statul trimițător și supuse aprobării statului de reședință.
3. Statul trimițător nu poate aduce modificări ulterioare sediului postului consular, rangului sau circumscripției sale consulare decît cu consimțămîntul statului de reședință.
4. Consimțămîntul statului de reședință se cere, de asemenea, dacă un consulat general sau un consulat vrea să deschidă un viceconsulat sau o agenție consulară într-o altă localitate decît aceea în care este stabilit el însuși.
5. Consimțămîntul expres și prealabil al statului de reședință se cere, de asemenea, pentru deschiderea unui birou, făcînd parte dintr-un consulat existent, în afara sediului acestuia.

Art. 5 - Funcții consulare

Funcțiile consulare constau în:

- a) a proteja în statul de reședință interesele statului trimițător și ale cetățenilor săi, persoane fizice sau juridice, în limitele admise de dreptul internațional;
- b) a favoriza dezvoltarea relațiilor comerciale, economice, culturale și științifice între statul trimițător și statul de reședință și a promova în orice alt mod relații amicale între ele

în cadrul dispozițiilor prezentei convenții;

c) a se informa, prin toate mijloacele licite, despre condițiile și evoluția vieții comerciale, economice, culturale și științifice a statului de reședință, a face rapoarte în această privință către guvernul statului trimițător și a da informații persoanelor interesate;

d) a elibera pașapoarte și documente de călătorie cetățenilor statului trimițător, precum și vize și alte documente corespunzătoare persoanelor care doresc să meargă în statul trimițător;

e) a acorda ajutor și asistență cetățenilor, persoane fizice și juridice, ai statului trimițător;

f) a acționa în calitate de notar și de ofițer de stare civilă și a exercita funcții similare, ca și unele funcții de ordin administrativ, în măsura în care legile și regulamentele statului de reședință nu se opun la aceasta;

g) a apăra interesele cetățenilor statului trimițător, persoane fizice sau juridice, în succesiunile de pe teritoriul statului de reședință, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință;

h) a apăra, în limitele fixate de legile și regulamentele statului de reședință, interesele minorilor și incapacabililor, cetățeni ai statului trimițător, mai ales atunci când este cerută instituirea unei tutele sau curatele cu privire la ei;

i) sub rezerva practicilor și procedurilor în vigoare în statul de reședință, a reprezenta pe cetățenii statului trimițător sau a lua măsuri în scopul asigurării reprezentării lor adecvate în fața tribunalelor sau a altor autorități ale statului de reședință pentru a cere, în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință, adoptarea de măsuri provizorii în vederea apărării drepturilor și intereselor acestor cetățeni atunci când datorită absenței lor sau din orice altă cauză, ei nu-și pot apăra în timp util drepturile și interesele;

j) a transmite acte judiciare și extrajudiciare sau a efectua comisii rogatorii în conformitate cu acordurile internaționale în vigoare sau, în lipsa unor asemenea acorduri în orice mod compatibil cu legile și regulamentele statului de reședință;

k) a exercita drepturile de control și de inspecție prevăzute de legile și regulamentele statului trimițător asupra navelor maritime și a navelor fluviale având naționalitatea statului trimițător și asupra aeronavelor înmatriculate în acest stat, ca și asupra echipajelor lor;

l) a acorda asistență navelor și aeronavelor menționate în alineatul k din prezentul articol, precum și echipajelor lor, a primi declarațiile asupra curselor acestor nave, a examina și a viza documentele de bord și, fără a prejudicia prerogativele autorităților statului de reședință, a face anchete privind incidentele survenite în cursul călătoriei și a reglementa, în măsura în care legile și regulamentele statului trimițător autoriză aceasta, divergențele de orice natură între căpitan, ofițeri și marinari;

m) a exercita orice alte funcții încredințate unui post consular de către statul trimițător, care nu sînt interzise de legile și regulamentele statului de reședință sau la care statul de reședință nu se opune, sau care sînt menționate în acordurile internaționale în vigoare între statul trimițător și statul de reședință.

Art. 6 - Exercițarea funcțiilor consulare în afara circumscripției consulare

În împrejurări speciale, un funcționar consular poate, cu consimțămîntul statului de reședință, să-și exercite funcțiile în afara circumscripției sale consulare.

Art. 7 - Exercițarea funcțiilor consulare într-un stat terț

Statul trimițător poate, după notificarea către statele interesate și afară de cazul cînd

unul dintre ele se opune în mod expres la aceasta, să însărcineze un post consular stabilit într-un stat să-și asume exercitarea de funcții consulare într-un alt stat.

Art. 8 - Exercițarea de funcții consulare în numele unui stat terț

După notificarea corespunzătoare către statul de reședință și afară de cazul când acesta se opune, un post consular al statului trimițător poate exercita funcții consulare în statul de reședință în numele unui stat terț.

Art. 9 - Clasele șefilor de post consular

1. Șefii de post consular se împart în patru clase, și anume:

- a) consuli generali;
- b) consuli;
- c) viceconsuli;
- d) agenți consulari.

2. Paragraful 1 al prezentului articol nu limitează cu nimic dreptul oricăreia din părțile contractante de a fixa denumirea funcționarilor consulari care nu sînt șefi de post consular.

Art. 10 - Numirea și admiterea șefilor de post consular

1. Șefii de post consular sînt numiți de statul trimițător și sînt admiși pentru exercitarea funcțiilor lor de către statul de reședință.

2. Sub rezerva dispozițiilor prezentei convenții, modalitățile de numire și de admitere a șefului de post consular sînt fixate prin legile, regulamentele și uzanțele statului trimițător și respectiv ale statului de reședință.

Art. 11 - Patenta consulară sau notificarea numirii

1. Șeful de post consular primește de la statul trimițător un document, sub formă de patentă sau un act similar, întocmit pentru fiecare numire, atestînd calitatea sa și indicînd, ca regulă generală, numele și prenumele său, categoria și clasa sa, circumscripția consulară și sediul postului consular.

2. Statul trimițător transmite patentă sau actul similar, pe cale diplomatică sau pe orice altă cale potrivită, guvernului statului pe teritoriul căruia șeful de post consular trebuie să-și exercite funcțiile.

3. Dacă statul de reședință este de acord, statul trimițător poate înlocui patentă sau actul similar printr-o notificare cuprinzînd indicațiile prevăzute în paragraful 1 din prezentul articol.

Art. 12 - Exequaturul

1. Șeful de post consular este admis să-și exercite funcțiile printr-o autorizație a statului de reședință denumită exequatur, oricare ar fi forma acestei autorizații.

2 Statul care refuză să elibereze un exequatur nu este obligat să comunice statului trimițător motivele refuzului său.

3 Sub rezerva prevederilor articolelor 13 și 15, șeful de post consular nu poate intra în funcție înainte de a fi primit exequaturul.

Art. 13 - Admiterea provizorie a șefilor de post consular

În timpul cît așteaptă eliberarea exequaturului, șeful de post consular poate fi admis în mod provizoriu să exercite funcțiile sale. În acest caz, dispozițiile prezentei convenții sînt aplicabile.

Art. 14 - Notificarea către autoritățile circumscripției consulare

De îndată ce șeful de post consular a fost admis, chiar cu titlu provizoriu, să-și exercite funcțiile, statul de reședință este obligat să informeze imediat autoritățile competente ale

circumscripției consulare. El este, de asemenea, obligat să vegheze ca să fie luate măsurile necesare pentru ca șeful de post consular să poată să se achite de obligațiile misiunii sale și să beneficieze de tratamentul prevăzut de dispozițiile prezentei convenții.

Art. 15 - Exercițarea cu titlu temporar a funcțiilor șefului de post consular

1. Dacă șeful de post consular este împiedicat să-și exercite funcțiile sau dacă postul său este vacant, un gerant interimar poate acționa cu titlu provizoriu ca șef de post consular.

2. Numele și prenumele gerantului interimar sînt notificate fie de către misiunea diplomatică a statului trimițător, fie, în lipsa unei misiuni diplomatice a acestui stat în statul de reședință, de către șeful de post consular, fie, în cazul cînd acesta este împiedicat să o facă, de către autoritatea competentă a statului trimițător, ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister. De regulă, această notificare trebuie să fie făcută în prealabil. Statul de reședință poate condiționa de consimțămîntul său admiterea ca gerant interimar a unei persoane care nu este nici agent diplomatic, nici funcționar consular al statului trimițător în statul de reședință.

3. Autoritățile competente ale statului de reședință trebuie să acorde asistență și protecție gerantului interimar. În timpul activității sale, dispozițiile prezentei convenții îi sînt aplicabile în aceeași măsură ca și șefului de post consular în cauză. Totuși, statul de reședință nu este obligat să acorde unui gerant interimar înlesnirile, privilegiile și imunitățile de care șeful de post consular se bucură numai în baza unor condiții pe care gerantul interimar nu le îndeplinește.

4. Atunci cînd un membru al personalului diplomatic al reprezentanței diplomatice a statului trimițător în statul de reședință este numit gerant interimar de către statul trimițător în condițiile prevăzute în paragraful 1 al prezentului articol, el continuă să se bucure de privilegiile și imunitățile diplomatice, dacă statul de reședință nu se opune la aceasta.

Art. 16 - Precăderea între șefii de post consular

1. Ordinea de precădere a șefilor de post consular din fiecare clasă este determinată de data acordării exequaturului.

2. Totuși, în cazul în care șeful de post consular, înainte de a obține exequaturul, este admis cu titlu provizoriu să exercite funcțiile sale, data acestei admiteri determină ordinea de precădere; această ordine este menținută și după acordarea exequaturului.

3. Ordinea de precădere între doi sau mai mulți șefi de post consular care au obținut exequaturul sau admiterea provizorie la aceeași dată este determinată de data la care patentă lor sau actul similar a fost prezentat sau la care notificarea prevăzută la paragraful 3 al art. 11 a fost făcută statului de reședință.

4. Geranții interimari se situează ca ordine de precădere după toți șefii de post consular. Între ei ordinea de precădere este determinată de datele la care și-au luat funcțiile de geranți interimari și care au fost indicate în notificările făcute în conformitate cu paragraful 2 al art. 15.

5. Funcționarii consulari onorifici, șefi de post consular, se situează ca ordine de precădere în fiecare clasă după șefii de post consular de carieră, în ordinea și după regulile stabilite în paragrafele precedente.

6. Șefii de post consular au precădere asupra funcționarilor consulari care nu au această calitate.

Art. 17 - Îndeplinirea de acte diplomatice de către funcționarii consulari

1. Într-un stat în care statul trimițător nu are misiune diplomatică și nu este reprezentat prin misiunea diplomatică a unui stat terț, un funcționar consular poate, cu consimțământul statului de reședință și fără ca statutul său consular să fie afectat prin aceasta, să fie însărcinat să îndeplinească acte diplomatice. Îndeplinirea acestor acte de către un funcționar consular nu-i conferă nici un drept la privilegiile și imunitățile diplomatice.

2. Un funcționar consular poate, după notificarea către statul de reședință, să fie însărcinat să reprezinte statul trimițător pe lângă orice organizație interguvernamentală. Acționînd în această calitate, el are dreptul la toate privilegiile și imunitățile acordate prin dreptul internațional cutumiar sau prin acorduri internaționale unui reprezentant pe lângă o organizație interguvernamentală; totuși, în ceea ce privește orice funcție consulară exercitată de el, nu are dreptul la o imunitate de jurisdicție mai largă decît aceea de care beneficiază un funcționar consular în baza prezentei convenții.

Art. 18 - Numirea aceleiași persoane ca funcționar consular de către două sau mai multe state

Două sau mai multe state pot, cu consimțământul statului de reședință, să numească aceeași persoană în calitate de funcționar consular în acest stat.

Art. 19 - Numirea membrilor personalului consular

1. Sub rezerva dispozițiilor articolelor 20, 22 și 23, statul trimițător poate numi conform voinței sale pe membrii personalului consular.

2. Statul trimițător notifică cu suficient timp înainte statului de reședință numele și prenumele, categoria și clasa tuturor funcționarilor consulari, alții decît șeful de post consular pentru ca statul de reședință să poată exercita, dacă dorește, drepturile pe care i le conferă paragraful 3 al art. 23.

3. Statul trimițător poate, dacă legile și regulamentele sale o cer, să solicite statului de reședință să acorde exequatur unui funcționar consular care nu este șef de post consular.

4. Statul de reședință poate, dacă legile și regulamentele sale o cer, să acorde exequatur unui funcționar consular care nu este șef de post consular.

Art. 20 - Efectivul personalului consular

În lipsa unui acord explicit asupra efectivului personalului postului consular, statul de reședință poate cere ca acest efectiv să fie menținut în limitele considerate de el ca fiind rezonabile și normale, avînd în vedere circumstanțele și condițiile din circumscripția consulară și nevoile postului consular în cauză.

Art. 21 - Precăderea între funcționarii consulari ai unui post consular

Ordinea de precădere între funcționarii consulari ai unui post consular și orice schimbări care îi sînt aduse sînt notificate de misiunea diplomatică a statului trimițător sau, în lipsa unei asemenea misiuni în statul de reședință, de către șeful postului consular ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister.

Art. 22 - Naționalitatea funcționarilor consulari

1. Funcționarii consulari trebuie să aibă în principiu naționalitatea statului trimițător.
2. Funcționarii consulari nu pot fi aleși dintre cetățenii statului de reședință decît cu consimțământul expres al acestui stat care poate oricînd să-l retragă.

3. Statul de reședință își poate rezerva același drept în ceea ce privește cetățenii unui stat terț care nu sînt totodată și cetățeni ai statului trimițător.

Art. 23 - Persoana declarată non grata

1. Statul de reședință poate în orice moment să informeze statul trimițător că un funcționar consular este persona non grata sau că orice alt membru al personalului consular nu este acceptabil. În acest caz, statul trimițător va rechema persoana în cauză sau va pune capăt funcțiilor sale în cadrul acestui post consular, după caz.

2. Dacă statul trimițător refuză să îndeplinească sau nu îndeplinește într-un termen rezonabil obligațiile care îi revin conform paragrafului 1 al prezentului articol, statul de reședință poate, după caz, să retragă exequaturul persoanei în cauză sau să înceteze de a o considera ca membru al personalului consular.

3. O persoană numită membru al unui post consular poate fi declarată inacceptabilă înainte de a ajunge pe teritoriul statului de reședință, sau, dacă se găsește deja acolo, înainte de a intra în funcție la postul consular. Statul trimițător trebuie, în acest caz, să retragă numirea.

4. În cazurile menționate la paragrafele 1 și 3 din prezentul articol, statul de reședință nu este obligat să comunice statului trimițător motivele hotărârii sale.

Art. 24 - Notificarea către statul de reședință a numirilor, sosirilor și plecărilor

1. Sînt notificate ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorității desemnate de acest minister:

a) numirea membrilor postului consular, sosirea lor după numire la postul consular, plecarea lor definitivă sau încetarea funcțiilor lor, precum și orice alte schimbări referitoare la statutul lor care pot să se producă în cursul serviciului lor la postul consular;

b) sosirea și plecarea definitivă a unei persoane din familia unui membru al postului consular care locuiește împreună cu el și, dacă este cazul, faptul că o persoană devine sau încetează de a mai fi membru al familiei;

c) sosirea și plecarea definitivă a membrilor personalului particular și, dacă este cazul, încetarea serviciului lor în această calitate;

d) angajarea și concedierea persoanelor care își au reședința în statul de reședință ca membri ai postului consular sau ca membri ai personalului particular care au dreptul la privilegii și imunități.

2. Cînd este posibil, sosirea și plecarea definitivă trebuie de asemenea să facă obiectul unei notificări prealabile.

Secțiunea a II-a

Încetarea funcțiilor consulare

Art. 25 - Încetarea funcțiilor unui membru al unui post consular

Funcțiile unui membru al unui post consular încetează îndeosebi prin:

a) notificarea de către statul trimițător către statul de reședință despre faptul că funcțiile lui au încetat;

b) retragerea exequaturului;

c) notificarea statului de reședință către statul trimițător despre faptul că el a încetat să mai considere persoana în cauză ca membru al personalului consular.

Art. 26 - Plecarea de pe teritoriul statului de reședință

Statul de reședință trebuie, chiar în caz de conflict armat, să acorde membrilor personalului particular, care nu sînt cetățeni ai statului de reședință, precum și membrilor familiilor lor care locuiesc cu ei, indiferent de naționalitatea lor, timpul și înlesnirile necesare pentru a-și pregăti plecarea și pentru a părăsi teritoriul acestui stat într-un

termen cât mai scurt posibil după încetarea funcțiilor lor. El trebuie mai ales, dacă este necesar, să pună la dispoziția lor mijloacele de transport necesare pentru ei înșiși și pentru bunurile lor, cu excepția bunurilor dobândite în statul de reședință al căror export este interzis în momentul plecării.

Art. 27 - Protecția localurilor și arhivelor consulare și a intereselor statului trimițător în circumstanțe excepționale

1. În cazul ruperii relațiilor consulare între două state:

- a) statul de reședință este obligat, chiar în caz de conflict armat, să respecte și să protejeze localurile consulare, ca și bunurile postului și arhivele consulare;
- b) statul trimițător poate încredința paza localurilor consulare, ca și a bunurilor care se găsesc în ele și a arhivelor consulare, unui terț acceptabil pentru statul de reședință;
- c) statul trimițător poate încredința protecția intereselor sale și a celor ale cetățenilor săi unui stat terț acceptabil pentru statul de reședință.

2. În caz de închidere temporară sau definitivă a unui post consular, sînt aplicabile prevederile alineatului a din paragraful 1 al prezentului articol. În afară de aceasta:

a) dacă statul trimițător nu este reprezentat în statul de reședință printr-o misiune diplomatică, dar are un alt post consular pe teritoriul statului de reședință, acest post consular poate fi însărcinat cu paza localurilor postului consular care a fost închis, a bunurilor care se găsesc acolo și a arhivelor consulare, precum și, cu consimțămîntul statului de reședință, cu exercitarea funcțiilor consulare în circumscripția acestui post consular; sau

b) dacă statul trimițător nu are în statul de reședință misiune diplomatică și nici un alt post consular, sînt aplicabile prevederile alineatelor b și c din paragraful 1 al prezentului articol.

Cap. II

Înlesniri, privilegii și imunități privind posturile consulare, funcționarii consulari de carieră și alți membri ai unui post consular

Secțiunea I

Înlesniri, privilegii și imunități privind postul consular

Art. 28 - Înlesniri acordate postului consular pentru activitatea sa

Statul de reședință acordă orice înlesniri pentru îndeplinirea funcțiilor postului consular.

Art. 29 - Folosirea drapelului și a stemei naționale

1. Statul trimițător are dreptul de a folosi drapelul său național și scutul cu stema sa de stat în statul de reședință, conform prevederilor prezentului articol.

2. Drapelul național al statului trimițător poate fi arborat, iar scutul cu stema de stat poate fi așezat pe clădirea ocupată de către postul consular și pe poarta sa de intrare, precum și pe reședința șefului postului consular și pe mijloacele sale de transport, atunci cînd acestea sînt folosite în interes de serviciu.

3. În exercitarea dreptului acordat prin prezentul articol se va ține seama de legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință.

Art. 30 - Localurile

1. Statul de reședință trebuie fie să faciliteze dobîndirea pe teritoriul său, în cadrul

legilor și regulamentelor sale, de către statul trimițător, a localurilor necesare postului consular, fie să ajute statul trimițător să-și procure localuri în alt mod.

2. El trebuie, de asemenea, dacă acest lucru este necesar, să ajute postul consular să obțină locuințe convenabile pentru membrii săi.

Art. 31 - Inviolabilitatea localurilor consulare

1. Localurile consulare sînt inviolabile în măsura prevăzută în prezentul articol.

2. Autoritățile statului de reședință nu pot pătrunde în partea localurilor consulare pe care postul consular o folosește exclusiv pentru nevoile muncii sale, decît cu consimțămîntul șefului postului consular, al persoanei desemnate de acesta sau al șefului misiunii diplomatice a statului trimițător. Totuși, consimțămîntul șefului postului consular poate fi considerat ca obținut în caz de incendiu sau de alt sinistru care cere măsuri de protecție imediată.

3. Sub rezerva prevederilor paragrafului 2 din prezentul articol, statul de reședință are obligația specială de a lua orice măsuri necesare pentru a împiedica violarea sau deteriorarea localurilor consulare și pentru a împiedica tulburarea liniștii postului consular sau atingerea demnității sale.

4. Localurile consulare, mobilierul lor și bunurile postului consular, ca și mijloacele sale de transport, nu pot face obiectul vreunei forme de rechiziție în scopuri de apărare națională sau de utilitate publică. În cazul cînd o expropriere ar fi necesară în aceste scopuri, vor fi luate toate măsurile corespunzătoare pentru a evita împiedicarea exercitării funcțiilor consulare, și statului trimițător îi va fi vărsată o indemnizație promptă, adecvată și efectivă.

Art. 32 - Scutirea fiscală a localurilor consulare

1. Localurile consulare și reședința șefului postului consular de carieră, asupra cărora statul trimițător sau orice persoană acționînd în numele acestui stat este proprietar sau locatar, sînt scutite de orice impozite și taxe de orice fel, naționale, regionale sau comunale, cu excepția taxelor percepute ca remunerare pentru servicii special prestate.

2. Scutirea fiscală prevăzută în paragraful 1 al prezentului articol nu se aplică acestor impozite și taxe cînd, după legile și regulamentele statului de reședință, ele cad în sarcina persoanei care a contractat cu statul trimițător sau cu persoane care acționează în numele acestui stat.

Art. 33 - Inviolabilitatea arhivelor și documentelor consulare

Arhivele și documentele consulare sînt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi.

Art. 34 - Libertatea de deplasare

Sub rezerva legilor și a regulamentelor referitoare la zonele în care accesul este interzis sau reglementat din motive de securitate națională, statul de reședință asigură tuturor membrilor postului consular libertatea de deplasare și de circulație pe teritoriul său.

Art. 35 - Libertatea de comunicare

1. Statul de reședință permite și protejează libera comunicare a postului consular pentru orice scopuri oficiale. Comunicînd cu guvernul, cu misiunile diplomatice și cu celelalte posturi consulare ale statului trimițător, oriunde s-ar găsi ele, postul consular poate folosi toate mijloacele potrivite, inclusiv curierii diplomatici sau consulari, valiza diplomatică sau consulară și mesajele în cod sau cifrate. Totuși, postul consular nu poate instala și utiliza un post de radioemisie decît cu asentimentul statului de reședință.

2. Corespondența oficială a postului consular este inviolabilă. Prin expresia

"corespondență oficială" se înțelege întreaga corespondență referitoare la postul consular și la funcțiile sale.

3. Valiza consulară nu trebuie să fie nici deschisă și nici reținută. Totuși, dacă autoritățile competente ale statului de reședință au motive serioase să creadă că valiza conține alte obiecte decât corespondența, documentele și obiectele vizate în paragraful 4 din prezentul articol, ele pot cere ca valiza să fie deschisă în prezența lor de către un reprezentant autorizat al statului trimițător. Dacă autoritățile statului trimițător refuză să satisfacă cererea, valiza este înapoiată la locul de origine.

4. Coletele care constituie valiza consulară trebuie să poarte semne exterioare vizibile ale caracterului lor și nu pot conține decât corespondență oficială și documente sau obiecte destinate exclusiv pentru folosință oficială.

5. Curierul consular trebuie să poarte un document oficial în care să se ateste calitatea sa și să se precizeze numărul de colete care constituie valiza consulară. Afară de cazul când statul de reședință consimte la aceasta, el nu trebuie să fie nici cetățean al statului de reședință, nici, cu excepția când el este cetățean al statului trimițător, o persoană cu reședință permanentă în statul de reședință. În exercitarea funcțiilor sale, acest curier este protejat de către statul de reședință. El se bucură de inviolabilitatea persoanei sale și nu poate fi supus nici unei forme de arest sau de detențiune.

6. Statul trimițător, misiunile sale diplomatice și posturile sale consulare pot desemna curieri consulari ad-hoc. În acest caz, prevederile paragrafului 5 din prezentul articol sînt de asemenea aplicabile, sub rezerva că imunitățile care sînt menționate în el vor înceta să se aplice din momentul în care curierul va fi remis destinatarului valiza consulară pe care o are în grijă.

7. Valiza consulară poate fi încredințată comandantului unei nave sau al unui avion comercial care trebuie să sosească într-un punct de intrare autorizat. Acest comandant trebuie să poarte un document oficial indicînd numărul de colete care constituie valiza, dar el nu este considerat curier consular. Printr-un aranjament cu autoritățile locale competente, postul consular poate trimite pe unul din membrii săi să ia valiza, în mod direct și liber, de la comandantul navei sau al avionului.

Art. 36 - Comunicarea cu cetățenii statului trimițător

1. Pentru ca exercitarea funcțiilor consulare cu privire la cetățenii statului trimițător să fie ușurată:

a) funcționarii consulari trebuie să aibă libertatea de a comunica cu cetățenii statului trimițător și de a avea acces la aceștia. Cetățenii statului trimițător trebuie să aibă aceeași libertate de a comunica cu funcționarii consulari și de a avea acces la ei;

b) autoritățile competente ale statului de reședință trebuie să avertizeze fără întârziere postul consular al statului trimițător atunci când, în circumscripția sa consulară, un cetățean al acestui stat este arestat, încarcerat sau pus în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, dacă cetățeanul în cauză cere aceasta. Orice comunicare adresată postului consular de către persoana arestată, încarcerată sau pusă în stare de detențiune preventivă sau reținută în orice altă formă de detențiune, trebuie, de asemenea, transmisă fără întârziere de către aceste autorități. Acestea trebuie să informeze fără întârziere persoana în cauză despre drepturile care îi revin în baza prezentului alineat;

c) funcționarii consulari au dreptul de a vizita pe un cetățean al statului trimițător care este încarcerat, în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, de a se întreține și de a purta corespondență cu el, precum și de a lua măsuri

pentru asigurarea reprezentării lui în justiție. De asemenea, ei au dreptul de a vizita pe un cetățean al statului trimițător care se află încarcerat sau deținut în circumscripția lor în executarea unei hotărâri judecătorești. Cu toate acestea, funcționarii consulari trebuie să se abțină de a interveni în favoarea unui cetățean încarcerat sau aflat în stare de detențiune preventivă sau reținut în orice altă formă de detențiune, dacă cetățeanul în cauză se opune în mod expres la aceasta.

2. Drepturile la care se referă paragraful 1 al prezentului articol trebuie să fie exercitate în conformitate cu legile și regulamentele statului de reședință, cu rezerva totuși că aceste legi și regulamente trebuie să permită deplina realizare a scopurilor pentru care sînt destinate drepturile acordate în baza prezentului articol.

Art. 37 - Informații în caz de deces, tutelă sau curatelă, de naufragiu și accident aerian

Dacă autoritățile competente ale statului de reședință dețin informațiile corespunzătoare, ele sînt obligate:

a) să informeze fără întârziere, în caz de deces al unui cetățean al statului trimițător, postul consular în circumscripția căruia a avut loc decesul:

b) să notifice fără întârziere postul consular competent toate cazurile în care numirea unui tutore sau curator apare a fi în interesul unui cetățean minor sau incapabil al statului trimițător. Totuși, acordarea acestei informații nu trebuie să prejudicieze aplicarea legilor și regulamentelor statului de reședință în ce privește numirea acestui tutore sau curator:

c) dacă o navă avînd naționalitatea statului trimițător naufragiază sau eșuează în marea teritorială sau în apele interioare ale statului de reședință sau dacă un avion înmatriculat în statul trimițător suferă un accident pe teritoriul statului de reședință, să informeze fără întârziere postul consular cel mai apropiat de locul unde s-a produs accidentul.

Art. 38 - Comunicarea cu autoritățile statului de reședință

1. În exercitarea funcțiilor lor, funcționarii consulari pot să se adreseze:

a) autorităților locale competente ale circumscripției lor consulare;

b) autorităților centrale competente ale statului de reședință dacă și în măsura în care acest lucru este admis de legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință sau de acordurile internaționale respective.

Art. 39 - Drepturi și taxe consulare

1. Postul consular poate percepe pe teritoriul statului de reședință drepturile și taxele pe care legile și regulamentele statului trimițător le prevăd pentru actele consulare.

2. Sumele percepute cu titlu de drepturi și taxe prevăzute în paragraful 1 al prezentului articol și chitanțele aferente lor sînt exonerate de orice impozite și taxe în statul de reședință.

Secțiunea a II-a

Facilități, privilegii și imunități privind funcționarii consulari de carieră și ceilalți membri ai postului consular

Art. 40 - Protecția funcționarilor consulari

Statul de reședință va trata pe funcționarii consulari cu respectul cuvenit și va lua toate măsurile necesare pentru a împiedica orice atingere adusă persoanei, libertății și demnității lor.

Art. 41 - Inviolabilitatea personală a funcționarilor consulari

1. Funcționarii consulari nu pot fi puși în stare de arest sau de detențiune preventivă decît în caz de crimă gravă și în urma unei hotărîri a autorităților judiciare competente.

2. Cu excepția cazului prevăzut în paragraful 1 al prezentului articol, funcționarii consulari nu pot fi încarcerați sau supuși vreunei alte forme de limitare a libertății lor personale, decît în executarea unei hotărîri judecătorești definitive.

3. Cînd o procedură penală este angajată împotriva unui funcționar consular, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente. Totuși, procedura trebuie să fie condusă cu menajamentele care se cuvin funcționarului consular în virtutea poziției sale oficiale și, cu excepția cazului prevăzut în paragraful 1 al prezentului articol, în asemenea mod încît ea să stînjenească cît mai puțin posibil exercitarea funcțiilor consulare. Atunci cînd, în împrejurările menționate în paragraful 1 din prezentul articol, a devenit necesar ca funcționarul consular să fie pus în stare de detențiune preventivă, procedura îndreptată împotriva lui trebuie să fie deschisă în termenul cel mai scurt.

Art. 42 - Notificarea cazurilor de arestare, detențiune sau de urmărire

În caz de arestare, detențiune preventivă a unui membru al personalului consular sau de urmărire penală angajată împotriva lui, statul de reședință este obligat să prevină neîntîrziat pe șeful de post consular. Dacă acesta din urmă este el însuși vizat de una din aceste măsuri, statul de reședință trebuie să informeze despre acest lucru statul trimițător, pe cale diplomatică.

Art. 43 - Imunitatea de jurisdicție

1. Funcționarii consulari și angajații consulari nu pot fi chemați în fața autorităților judiciare și administrative ale statului de reședință pentru actele săvîrșite în exercitarea funcțiilor consulare.

2. Totuși, prevederile paragrafului 1 din prezentul articol nu se aplică în caz de acțiune civilă:

a) care rezultă din încheierea unui contract de către un consular sau un angajat consular, pe care acesta nu l-a încheiat în mod expres sau implicit în calitatea sa de mandatar al statului trimițător; sau

b) intentată de un terț pentru o pagubă rezultînd dintr-un accident cauzat în statul de reședință de un vehicul, o navă sau de o aeronavă.

Art. 44 - Obligația de a depune ca martor

1. Membrii postului consular pot fi chemați să depună ca martori în cursul procedurilor judiciare și administrative. Angajații consulari și membrii personalului de serviciu nu trebuie să refuze să depună ca martori, cu excepția cazurilor menționate în paragraful 3 al prezentului articol. Dacă un funcționar refuză să depună ca martor, nici o măsură coercitivă sau altă sancțiune nu i se poate aplica.

2. Autoritatea care solicită mărturia trebuie să evite a împiedica un funcționar consular în îndeplinirea funcțiilor sale. El poate să obțină mărturia lui la reședința lui sau la postul consular, sau să accepte o declarație scrisă din partea sa ori de cîte ori acest lucru este posibil.

3. Membrii postului consular nu sînt obligați să depună mărturie asupra faptelor care au legătură cu exercitarea funcțiilor lor și să prezinte corespondența și documentele oficiale referitoare la acestea. Ei au, de asemenea, dreptul de a refuza să depună mărturie în calitate de experți asupra legislației statului trimițător.

Art. 45 - Renunțarea la privilegii și imunități

1. Statul trimițător poate renunța la privilegiile și imunitățile unui membru al postului

consular, prevăzute în articolele 41, 43 și 44.

2. Renunțarea trebuie să fie întotdeauna expresă, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 din prezentul articol și trebuie să fie comunicată în scris statului de reședință.

3. Dacă un funcționar consular sau un angajat consular angajează o procedură într-o materie în care ar beneficia de imunitatea de jurisdicție în virtutea art. 43, el nu poate invoca imunitatea de jurisdicție față de nici o cerere reconvențională legată direct de cererea principală.

4. Renunțarea la imunitatea de jurisdicție pentru o acțiune civilă sau administrativă nu poate fi socotită că implică renunțarea la imunitate în ceea ce privește măsurile de executare a hotărârii, pentru care este necesară o renunțare distinctă.

Art. 46 - Scutirea de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere

1. Funcționarii consulari și angajații consulari, precum și membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei, sînt scutiți de toate obligațiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere.

2. Totuși, dispozițiile paragrafului 1 din prezentul articol nu se aplică nici funcționarului consular care nu este angajat permanent al statului trimițător sau care exercită o activitate particulară cu caracter lucrativ în statul de reședință, nici unui membru al familiei sale.

Art. 47 - Scutirea de permise de muncă

1. Membrii postului consular sînt scutiți, în ce privește serviciile aduse statului trimițător, de obligațiile pe care legile și regulamentele statului de reședință referitoare la folosirea mîinii de lucru străine le impun în materie de permise de muncă.

2. Membrii personalului particular al funcționarilor consulari și angajaților consulari sînt scutiți de obligațiile menționate la paragraful 1 din prezentul articol, dacă ei nu exercită nici o altă ocupație particulară cu caracter lucrativ în statul de reședință.

Art. 48 - Scutirea de regimul de securitate socială

1. Sub rezerva dispozițiilor paragrafului 3 din prezentul articol membrii postului consular și membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei sînt scutiți, în ceea ce privește serviciile aduse statului trimițător, de dispozițiile de securitate socială care pot fi în vigoare în statul de reședință.

2. Scutirea prevăzută la paragraful 1 al prezentului articol se aplică și membrilor personalului particular care sînt în serviciul exclusiv al membrilor postului consular, cu condiția:

a) ca ei să nu fie cetățeni ai statului de reședință sau să nu-și aibă reședința permanentă în acest stat; și

b) ca ei să fie supuși dispozițiilor de securitate socială care sînt în vigoare în statul trimițător sau într-un stat terț.

3. Membrii postului consular care au în serviciul lor persoane cărora scutirea prevăzută la paragraful 2 din prezentul articol nu li se aplică, trebuie să respecte obligațiile pe care dispozițiile de securitate socială ale statului de reședință le impun celui care angajează.

4. Scutirea prevăzută la paragrafele 1 și 2 din prezentul articol nu exclude participarea voluntară la regimul de securitate socială al statului de reședință, în măsura în care ea este admisă de acest stat.

Art. 49 - Scutirea fiscală

1. Funcționarii consulari și angajații consulari, precum și membrii familiei lor care

locuiesc împreună cu ei, sînt scutiți de orice impozite și taxe, personale sau reale, naționale, regionale și comunale, cu excepția:

- a) impozitelor indirecte încorporate în mod normal în prețul mărfurilor sau serviciilor;
- b) impozitelor și taxelor pe bunurile imobile particulare situate pe teritoriul statului de reședință, sub rezerva dispozițiilor articolului 32;
- c) drepturilor de succesiune și de mutație percepute de către statul de reședință, sub rezerva prevederilor paragrafului b al articolului 51;
- d) impozitelor și taxelor pe veniturile particulare, inclusiv câștigurile în capital, care-și au sursa în statul de reședință, și a impozitelor pe capital prelevate asupra investițiilor efectuate în întreprinderi comerciale sau financiare situate în statul de reședință;
- e) impozitelor și taxelor percepute ca remunerare a serviciilor particulare prestate;
- f) taxelor de înregistrare, de grefă, de ipotecă și de timbru, sub rezerva dispozițiilor articolului 32.

2. Membrii personalului de serviciu sînt scutiți de impozite și taxe pe salariile pe care le primesc pentru serviciile lor.

3. Membrii postului consular care angajează persoane ale căror retribuții sau salarii nu sînt scutite de impozitul pe venit în statul de reședință trebuie să respecte obligațiile pe care legile și regulamentele acestui stat le impun în materie de percepere a impozitului pe venit celor care angajează.

Art. 50 - Scutirea de taxe vamale și de control vamal

1. În conformitate cu dispozițiile legislative și regulamentare pe care le poate adopta, statul de reședință autoriză intrarea și acordă scutirea de orice taxe vamale, impozite și alte redevențe conexe, cu excepția cheltuielilor de depozitare, de transport și a cheltuielilor pentru servicii similare, pentru:

- a) obiectele destinate folosirii oficiale a postului consular;
- b) obiectele de uz personal al funcționarului consular și al membrilor familiei sale care locuiesc împreună cu el, inclusiv efectele destinate instalării sale. Articolele de consum nu trebuie să depășească cantitățile necesare pentru folosirea lor directă de către cei interesați.

2. Angajații consulari beneficiază de privilegiile și scutirile prevăzute la paragraful 1 din prezentul articol în ceea ce privește obiectele importate cu ocazia primei lor instalări.

3. Bagajele personale însoțite de funcționarii consulari și de membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei sînt scutite de control vamal. Ele nu pot fi supuse controlului decît dacă există motive serioase să se presupună că ele conțin alte obiecte decît cele menționate la alineatul b) al paragrafului 1 din prezentul articol sau obiecte al căror import sau export este interzis de către legile și regulamentele statului de reședință sau supus legilor și regulamentelor sale de carantină. Acest control nu poate avea loc decît în prezența funcționarului consular sau a membrului familiei sale, interesat.

Art. 51 - Succesiunea unui membru al postului consular sau a unui membru al familiei sale

În caz de deces al unui membru al postului consular sau al unui membru al familiei sale care locuia împreună cu el, statul de reședință este obligat:

- a) să permită exportul bunurilor mobile ale defunctului, cu excepția celor care au fost dobîndite în statul de reședință și care fac obiectul unei prohibiții de export în momentul decesului;
- b) să nu perceapă taxe naționale, regionale sau comunale de succesiune sau de mutație

asupra bunurilor mobile a căror prezență în statul de reședință se datora exclusiv prezenței în acest stat a defunctului în calitate de membru al postului consular sau de membru al familiei unui membru al postului consular.

Art. 52 - Scutirea de prestații personale

Statul de reședință trebuie să scutească pe membrii postului consular și pe membrii familiei lor care locuiesc împreună cu ei de orice prestație personală și de orice serviciu de interes public, indiferent de caracterul lui, ca și de sarcinile militare, cum ar fi rechizițiile, contribuțiile și încartiruirile militare.

Art. 53 - Începutul și încetarea privilegiilor și imunităților consulare

1. Orice membru al postului consular beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție de la intrarea sa pe teritoriul statului de reședință pentru a ajunge la post sau, dacă se găsește deja pe acest teritoriu, din momentul intrării sale în funcție la postul consular.

2. Membrii familiei unui membru al postului consular care locuiesc cu el, precum și membrii personalului său particular, beneficiază de privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție, începând cu una din datele următoare: aceea de când membrul respectiv al postului consular se bucură de privilegii și imunități conform paragrafului 1 al prezentului articol; aceea a intrării lor pe teritoriul statului de reședință sau aceea la care ei au devenit membri ai acestei familii sau ai personalului particular respectiv.

3. Când funcțiile unui membru al postului consular încetează, privilegiile și imunitățile sale, precum și acelea ale membrilor familiei sale care locuiesc împreună cu el sau ale membrilor personalului său particular încetează în mod normal la prima din datele următoare: în momentul în care persoana în cauză părăsește teritoriul statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil care îi va fi fost acordat în acest scop, dar el subzistă pînă în acest moment, chiar în caz de conflict armat. În ce privește persoanele menționate la paragraful 2 din prezentul articol, privilegiile și imunitățile lor încetează din momentul când ele încetează să mai locuiască împreună sau să mai fie în serviciul unui membru al postului consular, cu rezerva totuși că, dacă aceste persoane intenționează să părăsească teritoriul statului de reședință într-un termen rezonabil, privilegiile și imunitățile lor subzistă pînă în momentul plecării lor.

4. Totuși, în ceea ce privește actele săvârșite de un funcționar consular sau de un angajat consular în exercitarea funcțiilor sale, imunitatea de jurisdicție subzistă fără limită de durată.

5. În caz de deces al unui membru al postului consular, membrii familiei sale care locuiau împreună cu el continuă să se bucure de privilegiile și imunitățile de care beneficiază, pînă la prima din datele următoare: aceea la care ei părăsesc teritoriul statului de reședință sau la expirarea unui termen rezonabil care le va fi fost acordat în acest scop.

Art. 54 - Obligațiile statelor terțe

1. Dacă funcționarul consular traversează teritoriul sau se găsește pe teritoriul unui stat terț care i-a acordat o viză, în cazul în care aceasta este necesară, pentru a se duce să-și preia funcțiile sau să ajungă la post, sau pentru a se întoarce în statul trimițător, statul terț îi va acorda imunitățile prevăzute în celelalte articole din prezenta convenție care pot fi necesare pentru a-i permite trecerea sau înapoierea. Statul terț va proceda la fel pentru membrii familiei care locuiesc împreună și care beneficiază de privilegii și imunități, când aceștia însoțesc pe funcționarul consular sau călătoresc separat pentru a i se alătura sau pentru a se înapoia în statul trimițător.

2. În condițiile similare celor prevăzute la paragraful 1 din prezentul articol, statele terțe nu trebuie să împiedice trecerea pe teritoriul lor a celorlalți membri ai postului consular și a membrilor familiilor lor care locuiesc împreună cu ei.

3. Statele terțe vor acorda corespondenței oficiale și celorlalte comunicări oficiale aflate în tranzit, inclusiv mesajelor în cod sau cifrate, aceeași libertate și aceeași protecție pe care statul de reședință este obligat să le acorde în virtutea prezentei convenții. Ele vor acorda curierilor consulari cărora le-a fost eliberată viză, dacă aceasta este necesară, precum și valizelor consulare aflate în tranzit, aceeași inviolabilitate și aceeași protecție pe care statul de reședință este obligat să le acorde în baza prezentei convenții.

4. Obligațiile statelor terțe prevăzute în paragrafele 1, 2 și 3 ale prezentului articol se aplică și persoanelor menționate în aceste paragrafe, ca și comunicărilor oficiale și valizelor consulare, când prezența lor pe teritoriul statului terț este datorată unui caz de forță majoră.

Art. 55 - Respectarea legilor și regulamentelor statului de reședință

1. Fără prejudicierea privilegiilor și imunităților lor, toate persoanele care beneficiază de aceste privilegii și imunități au datoria de a respecta legile și regulamentele statului de reședință. Ele au de asemenea datoria de a nu se amesteca în treburile interne ale acestui stat.

2. Localurile consulare nu vor fi folosite într-un mod incompatibil cu exercitarea funcțiilor consulare.

3. Dispozițiile paragrafului 2 din prezentul articol nu exclud posibilitatea instalării într-o parte a clădirii în care se găsesc localurile postului consular, a birourilor altor organisme sau agenții, cu condiția ca localurile afectate acestor birouri să fie separate de acelea care sînt folosite de către postul consular. În acest caz, aceste birouri nu sînt considerate, conform prezentei convenții, ca făcînd parte din localurile consulare.

Art. 56 - Asigurarea contra pagubelor cauzate terților

Membrii postului consular trebuie să se conformeze tuturor obligațiilor impuse de legile și regulamentele statului de reședință în materie de asigurare de răspundere civilă pentru utilizarea oricărui vehicul, navă sau aeronavă.

Art. 57 - Dispoziții speciale referitoare la ocupația particulară cu caracter lucrativ

1. Funcționarii consulari de carieră nu vor exercita în statul de reședință nici o activitate profesională sau comercială în profitul lor personal.

2. Privilegiile și imunitățile prevăzute în prezentul capitol nu sînt acordate:

a) angajaților consulari și membrilor personalului de serviciu care exercită în statul de reședință o activitate particulară cu caracter lucrativ:

b) membrilor familiei unei persoane menționate la alineatul a din prezentul paragraf și membrilor personalului său particular;

c) membrilor familiei unui membru al postului consular care exercită ei înșiși în statul de reședință o activitate particulară cu caracter lucrativ.

Cap. III

Regimul aplicabil funcționarilor consulari onorifici și posturilor consulare conduse de ei

Art. 58 - Dispoziții generale privind facilitățile, privilegiile și imunitățile

1. Articolele 28, 29, 30, 34, 35, 36, 37, 38 și 39, paragraful 3 din articolul 54 și

paragrafele 2 și 3 din articolul 55 se aplică și posturilor consulare conduse de un funcționar consular onorific. În afară de aceasta, facilitățile, privilegiile și imunitățile acestor posturi consulare sînt reglementate de articolele 59, 60, 61 și 62.

2. Articolele 42 și 43, paragraful 3 din articolul 44, articolele 45 și 53 și paragraful 1 din articolul 55 se aplică și funcționarilor consulari onorifici. În afară de aceasta, facilitățile, privilegiile și imunitățile acestor funcționari consulari sînt reglementate de articolele 63, 64, 65, 66 și 67.

3. Privilegiile și imunitățile prevăzute în prezenta convenție nu sînt acordate membrilor familiei unui funcționar consular onorific sau unui angajat consular care este angajat într-un post consular condus de un funcționar consular onorific.

4. Schimbul de valize consulare între două posturi consulare situate în țări diferite și conduse de funcționari consulari onorifici este admis numai sub rezerva consimțămîntului celor două state de reședință.

Art. 59 - Protecția localurilor consulare

Statul de reședință ia măsurile necesare pentru a proteja localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific și pentru a împiedica violarea sau deteriorarea lor și tulburarea liniștii sau atingerea demnității postului consular.

Art. 60 - Scutirea fiscală a localurilor consulare

1. Localurile consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific, al căror proprietar sau locatar este statul trimițător, sînt scutite de orice impozite și taxe de orice natură, naționale, regionale sau comunale, cu excepția taxelor percepute ca remunerație pentru servicii particulare prestate.

2. Scutirea fiscală prevăzută la paragraful 1 din prezentul articol nu se aplică acestor impozite și taxe atunci cînd, conform legilor și regulamentelor statului de reședință, ele cad în sarcina persoanei care a contractat cu statul trimițător.

Art. 61 - Inviolabilitatea arhivelor și documentelor consulare

Arhivele și documentele consulare ale unui post consular condus de un funcționar consular onorific sînt inviolabile în orice moment și în orice loc s-ar găsi, cu condiția ca ele să fie separate de celelalte hîrtii și documente și, în special, de corespondența particulară a șefului de post consular și a oricărei persoane care lucrează cu el, ca și de bunurile, cărțile sau documentele care se referă la profesiunea sau la comerțul lor.

Art. 62 - Scutirea vamală

În conformitate cu dispozițiile legislative și regulamentare pe care le poate adopta, statul de reședință acordă intrarea și scutirea de orice taxe vamale, impozite și de alte redevențe conexe, cu excepția cheltuielilor de depozitare, de transport și a cheltuielilor pentru servicii similare, pentru următoarele obiecte, cu condiția ca ele să fie destinate exclusiv folosirii oficiale a unui post consular condus de un funcționar consular onorific: steme, drapele, firme, ștampile și sigilii, cărți, imprimare oficiale, mobilierul de birou, materialul și rechizitele de birou și obiectele similare furnizate postului consular de către statul trimițător sau la cererea sa.

Art. 63 - Procedură penală

Dacă împotriva unui funcționar consular onorific este angajată o procedură penală, acesta este obligat să se prezinte în fața autorităților competente. Totuși, procedura trebuie să fie condusă cu menajamentele care se cuvin funcționarului consular onorific în baza poziției sale oficiale și, în afară de cazul cînd el se află în stare de arest sau de detențiune, în așa fel încît exercitarea funcțiilor sale consulare să fie stingherită cît mai

puțin posibil. Atunci când apare necesitatea ca un funcționar consular onorific să fie pus în stare de detențiune preventivă, procedura îndreptată împotriva lui trebuie să fie deschisă în termenul cel mai scurt.

Art. 64 - Protecția funcționarului consular onorific

Statul de reședință este obligat să acorde funcționarului consular onorific protecția care poate fi necesară în baza poziției sale oficiale.

Art. 65 - Scutirea de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere

Funcționarii consulari onorifici, cu excepția acelor care exercită în statul de reședință o activitate profesională sau comercială în profitul lor personal, sînt scutiți de toate obligațiile prevăzute de legile și regulamentele statului de reședință în materie de înmatriculare a străinilor și de permise de ședere.

Art. 66 - Scutire fiscală

Funcționarul consular onorific este scutit de orice impozite și taxe asupra indemnizațiilor și onorariilor pe care le primește de la statul trimițător pentru exercitarea funcțiilor consulare.

Art. 67 - Scutirea de prestații personale

Statul de reședință trebuie să scutească pe funcționarii consulari onorifici de orice prestație personală și de orice serviciu de interes public, indiferent de natura lui, precum și de sarcinile militare ca rechiziții, contribuții și încartiruri militare.

Art. 68 - Caracterul facultativ al instituției funcționarilor consulari onorifici

Fiecare stat este liber să hotărască dacă va numi sau va primi funcționari consulari onorifici.

Cap. IV

Dispoziții generale

Art. 69 - Agenții consulari care nu sînt șefi de post consular

1. Fiecare stat este liber să hotărască dacă va stabili sau va admite agenții consulare girate de către agenți consulari care nu au fost desemnați ca șefi de post consular de către statul trimițător.

2. Condițiile în care agențiile consulare menționate în paragraful 1 din prezentul articol pot să-și exercite activitatea, precum și privilegiile și imunitățile de care pot să se bucure agenții consulari care le girează sînt fixate prin acord între statul trimițător și statul de reședință.

Art. 70 - Exerțitarea funcțiilor consulare de către o misiune diplomatică

1. Dispozițiile prezentei convenții se aplică, de asemenea, în măsura în care contextul o permite, și la exerțitarea funcțiilor consulare de către o misiune diplomatică.

2. Numele membrilor misiunii diplomatice atașați secției consulare sau însărcinați în alt mod cu exerțitarea funcțiilor consulare ale misiunii sînt notificate ministerului afacerilor externe al statului de reședință sau autorităților desemnate de acest minister.

3. În exerțitarea funcțiilor consulare, misiunea diplomatică poate să se adreseze:

a) autorităților locale din circumscripția consulară;

b) autorităților centrale ale statului de reședință, dacă legile, regulamentele și uzanțele statului de reședință sau acordurile internaționale respective permit aceasta.

4. Privilegiile și imunitățile membrilor misiunii diplomatice, menționați în paragraful 2 din prezentul articol, continuă să fie determinate de regulile dreptului internațional

privind relațiile diplomatice.

Art. 71 - Cetățeni ai statului de reședință și persoane care au reședința permanentă în acest stat

1. Dacă statul de reședință nu acordă funcționarilor consulari, care sînt cetățeni ai statului de reședință sau care au reședința permanentă în acest stat, facilități, privilegii și imunități suplimentare, aceștia nu beneficiază decît de imunitatea de jurisdicție și de inviolabilitatea personală pentru actele oficiale îndeplinite în exercitarea funcțiilor lor și de privilegiul prevăzut în paragraful 3 al articolului 44. În ceea ce privește acești funcționari consulari, statul de reședință trebuie, de asemenea, să respecte obligația prevăzută în articolul 42. Dacă împotriva unui asemenea funcționar consular se angajează o acțiune penală, procedura trebuie să fie condusă, în afară de cazul cînd persoana în cauză se află în stare de arest sau de detențiune, în așa fel încît exercitarea funcțiilor consulare să fie stingherită cît mai puțin posibil.

2. Ceilalți membri ai postului consular care sînt cetățeni ai statului de reședință sau care au reședința permanentă în acest stat, membrii familiei lor, precum și membrii familiilor funcționarilor consulari menționați în paragraful 1 al prezentului articol, nu beneficiază de facilități, privilegii și imunități decît în măsura în care acestea le sînt acordate de către statul de reședință. Membrii familiei unui membru al postului consular și membrii personalului particular care sînt ei înșiși cetățeni ai statului de reședință sau au reședința permanentă în acest stat nu beneficiază, de asemenea, de facilități, privilegii și imunități decît în măsura în care acestea le sînt acordate de către statul de reședință. Totuși, statul de reședință trebuie să-și exercite jurisdicția asupra acestor persoane astfel încît să nu împiedice în mod excesiv exercitarea funcțiilor postului consular.

Art. 72 - Nediscriminarea

1. În aplicarea dispozițiilor prezentei convenții, statul de reședință nu va face discriminări între state.

2. Totuși, nu vor fi considerate ca discriminatorii:

a) faptul că statul de reședință aplică restrictiv una din dispozițiile prezentei convenții, întrucît ea este astfel aplicată posturilor sale consulare în statul trimițător;

b) faptul că statele își acordă reciproc, prin cutumă sau prin acord, un tratament mai favorabil decît cel cerut de dispozițiile prezentei convenții.

Art. 73 - Raportul dintre prezenta convenție și celelalte acorduri internaționale

1. Dispozițiile prezentei convenții nu aduc atingere celorlalte acorduri internaționale în vigoare în relațiile dintre statele părți la aceste acorduri.

2. Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate împiedica statele să încheie acorduri internaționale care să confirme, să completeze sau să dezvolte dispozițiile acesteia, sau care să extindă sfera lor de aplicare.

Cap. V

Dispoziții finale

Art. 74 - Semnarea

Prezenta convenție va fi deschisă spre semnare tuturor statelor membre ale Organizației Națiunilor Unite sau ale unei instituții specializate, precum și oricărui stat parte la Statutul Curții Internaționale de Justiție și oricărui alt stat invitat de către Adunarea generală a Organizației Națiunilor Unite să devină parte la convenție, după

cum urmează: pînă la 31 octombrie 1963, la Ministerul Federal al Afacerilor Externe al Republicii Austria, și apoi, pînă la 31 martie 1964, la sediul Organizației Națiunilor Unite, la New York.

Art. 75 - Ratificarea

Prezenta convenție va fi supusă ratificării. Instrumentele de ratificare vor fi depuse la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

Art. 76 - Aderarea

Prezenta convenție va rămîne deschisă pentru aderare oricărui stat aparținînd uneia din cele patru categorii menționate în articolul 74. Instrumentele de aderare vor fi remise secretarului general al Organizației Națiunilor Unite.

Art. 77 - Intrarea în vigoare

1. Prezenta convenție va intra în vigoare după treizeci de zile de la data depunerii pe lîngă secretarul general al Organizației Națiunilor Unite a celui de-al 22-lea instrument de ratificare sau de aderare.

2. Pentru fiecare din statele care vor ratifica convenția sau vor adera la ea după depunerea celui de-al 22-lea instrument de ratificare sau de aderare, convenția va intra în vigoare după treizeci de zile de la depunerea de către acest stat a instrumentului său de ratificare sau de aderare.

Art. 78 - Notificările secretarului general

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite va notifica tuturor statelor aparținînd uneia din cele patru categorii menționate în articolul 74:

a) semnarea prezentei convenții și depunerea instrumentelor de ratificare sau de aderare, conform articolelor 74, 75 și 76;

b) data la care prezenta convenție va intra în vigoare, conform articolului 77.

Art. 79 - Valabilitatea textelor

Originalul prezentei convenții, ale cărui texte englez, chinez, spaniol, francez și rus au aceeași valabilitate, va fi depus la secretarul general al Organizației Națiunilor Unite care va trimite cîte o copie certificată conformă tuturor statelor aparținînd uneia din cele patru categorii menționate la articolul 74.

Drept pentru care subsemnații plenipotențieri, împuterniciți în mod convenit de către guvernele lor respective, au semnat prezenta convenție.

Întocmită la Viena la 24 aprilie 1963.
